

KÖZÉRDEK

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS GAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTNYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadóhivatal: Széchenyi-uteza 140. szám.

TELEFON-SZÁM: 22.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

HIRDETÉSEK

legjutányosabb számítással, díjszabás szerint.

Felélős szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Főmunkatárs:

HAUGH BÉLA.

Kiadja Báter János nyomdája Szekszárdon.

Szerkesztőség: Széchenyi-uteza 1085. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

ELŐFIZETÉS:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.

NÉPTANITÓKNAK,

ha az előfizetést egész évre előre beküldik: 5 kor.

Előfizetési felhívás.

Az év végével új előfizetést hirdetünk lapunkra, mely a vidéknek *legolcsóbb* s mondhatni *legtartalmasabb* heti lapja.

Tolnavármegye közigazgatási, társadalmi, gazdasági és kulturális érdekeit szolgáljuk a legjobb igyekezettel; mint minden pártállástól független lap, teljes objectivitással, higgadt, tárgyilagos, elfogulatlan kritikával foglalkozunk vármegyénk minden *közérdekű* eseményével.

Lapunk nyitva áll *bárki* számára, hogy *általános érdekű* felszólalását közreadja. Nem függünk senkitől, irunk mindenki mellett, a ki megérdemli, mindenki ellen, ki arra reászolgált. Súlyt fektetünk azonban a jóízlésre, a lapirodalmi színvonalára s főleg arra, hogy e lapok hasábjait kicsinyes, személyeskedő támadások eszközévé ne süllyesszük.

Lapunk előfizetési ára:

egész évre . . . 10 kor. — fill.
fél évre . . . 5 " — "
negyed évre . . . 2 " 50 "

Néptanítóknak, ha az előfizetési pénzt egész évre előre beküldik, **5 koronáért** küldjük a lapot.

A hirdetést mérsékelt áron, olcsó díjszabással közöljük.

Hátralékos előfizetőinket kérjük az előfizetési pénzek szíves beküldésére.

Hazafias üdvözléssel:

a „KÖZÉRDEK” szerkesztősége és kiadóhivatala.

A nagyipar decentralizációja.

Irta: Kirchner József, gépészmérnök.

Ha keressük az okokat, a melyek közreműködtek abban, hogy egynéhány vidéki termelési vállalaton kívül — a nagyobb termelési vállalatok legtöbbször egy helyütt van koncentráva — megtaláljuk a szervezeten, a korlátlan *szabad verseny* elvén felépült gazdasági politikában.

Ebben a szabad versenyben, amint tudjuk, urrá leti a tőke, csinált amit akart, — rabszolgaságot a munkásnép ezreiből!

Gazdasági politikánk programjába felvettük a nagyipar decentralizációját is.

Világos, hogy ezzel a politikával a szabad verseny ellen küzdünk

s minthogy a program életrevaló, érdemes lesz néhány szóban megvilágítani azokat a szempontokat, a melyekről az ügyet néznünk, bírálnunk és intéznünk kell.

Számoljunk le eleve azzal a véleménynyel, mintha a nagyipar decentralizációjával a kisipar támogatására sietnénk.

A nagy termelési vállalatok kis üzemeink jó részét elnyelték, az igaz! De ezeket elnyelték volna akkor is, ha akár itt, akár ott dominált volna a tőke. Így p. o. a lakatos, faragó, kovács, festő, kalapos és takács műhelyeket elsöpri a nagyipar, akár Budapesten, akár Szekszárdon van a székhelye.

Ellenben egyes iparágakat nem! Milyenek a kőműves, kárpitós, üveges, szobafestő, házfedő stb. iparok. Ezekben a nagy, a gépi üzem egyenesen ki van zárva.

A nagy termelési vállalatok, tehát a kis üzemeknek csak bizonyos fajtáját szívták fel, másokat érintetlenül hagytak.

Nevezetesen pedig érintetlenül hagyták azokat az iparokat, melyekben a munka és annak kivitele a kézi ügyességen fordul meg. A kézműipar,

TÁRCZA.

Sárika alszik.

A Sárika alszik, a ház virágszála,
Beh szép, beh gyönyörű lehet az ő álma —
Mintha galamb-módra fet a mennybe szállna.

Mint ágon a piros bimbó, ha virágozik,
A kis alvó arcán gyenge mosoly látszik,
Tán éppen az égi angyalokkal játszik.

Édesanyja, ringasd piczi Sárikádat,
Rőzsalevélből vess neki puha ágat,
S dudold el fölőle a legszebb nótádat.

Csókolj! Te meg szunyogdj kis unokányom —
Soha így nem érez, ily közel az éghez,
Ily boldogan a szív, soha e világon!

SÁNTHA KÁROLY.

Enyém és tied.

— Rajz. —

Méltatlankodva dobta félre a levelet . . .
Kezdett unottá válni előtte a dolog, nem mulattatta már a csinos Zoli bohósága, melyekbe ügyesen be tudta szőni a suttogó lombokat, csevegő madarakat s a magára

maradt gerle-madár bánatos sóhaját, stb. Ilyen elmúlt idők hagyományát képező szerelmi bánatot s rajongást színelő szavakat. Az „ostrom” kezdetén némi érdeket kölesőnőztek Zoli leplezett vallomásának a múlt sikereiből elég ügyesen összetakolt szívszólalomok s a szép menyecske eleinte a főbíró uram elleni daczból „csak azért is” hallgatta, majd a talán soha sem hallott holdsugarból szótt vallomások pillanatra-pillanatra megragadták figyelmét s eltekintve a szavak tengerárjától, a fiatalember fekete szeméből azt az egyszerű, de édes szót is kiolvasta: „szerelem”. Tagadhatatlan, hogy 35 éves korában ilyes érzelmek felköltése egy pillanatra, vagy mondhatjuk több pillanatra időlegesen büszkévé is tette a szép asszonyt s ha szivecskéjét megkérdezte, be is kellett vallani, hogy Zoli iránt „nem közönyös”. De, hogy meddig terjedt ez a „nem” közönyösség, abban kétségünk nem lehet, hisz tudja mindenki, hogy Anna nagysám igaz szerelemből ment a főszolgabíró urhoz s bár sok mende-monda jutott füléhez, még ez ideig nem nyílt alkalma ama véleményének megváltoztatására, hogy Béla főszolgabíró ur mintaképe a férfiaknak.

A szép Anna tehát még csak vergődött, mint a lépre ment madár, a melyről még kétséges, hogy végképp a lépen ragad-e, vagy szárnyaeskájának egy ott ragadt tolla árán vidáman odább repül.

Zoli barátunk azonban már ott eviczkélt a lépen, fülég szerelmes volt a pompás szép asszonyba, noha sok szép leány igyekezett megnyerni neki, a léha, ok nélkül felkapott gentrinek a kedvét.

A szép Anna a fiatal ember közeledését eleinte csak azért nem utasította vissza, mert próbára akarta tenni férjét, hogy a régi, oly igazán érzett szerelemből maradt-e még annyi, hogy feltékenysége feltámadjon s ha az fel fog támadni, észre fogja-e venni, hogy a háztűz oltáráról hűsége mézét elhordogattja más nő számára, ami pedig a feleség tulajdona. Vajjon eszébe fog-e jutni az eskü, a mi a nagy rácztemplom boltzatai közt elhangzott ajkairól, a melynek minden egyes érczes hangon kiejtett szavát, a legtávolabbi zugban is meghallotta az összegyűlt közönség minden tagja. Ez erős hangon elmondott eskü, a mi egy egész életre szólott, 15 év alatt emlékeiben elmosódott-e s feltámasztható nem lesz — se itt, se ott?

Ki tudja még mi háborgott abban a női szívben? Szerelem, feltékenység, harag és bosszu. Érezte, hogy ez állapot nem maradhat soká, ennek a dolognak vége legyen; érezte, hogy vagy szivesebben fűződnek ujalag össze, vagy mindörökre elválnak és 15 évi házasságuk nem lesz egyéb, mint emlék, a mely hosszú boldogságot, örökké tartó keserűséggel tetőzött be.

S ha összehasonlítást tett maga és a

az élelmiszeripar, a hus, kenyér, ruházat, lakásberendezés.

Ezekben még a kis tőke funkcionál!

A mikor tehát a nagy termelési vállalatok decentralizációjára törekedünk, nem azt a célt akarjuk elérni, hogy a kisipar felszívását megakadályozzuk, — hiszen ezzel egyszerűen utját vágnánk a haladás feltételeinek, mert a munka, a szorgalom a tehetség csak az igazán nagy vállalatokban, a nagy üzemekben fejlődik és fejtheti ki magát — hanem ebben bennünket egészen egyéb szempontok vezetnek.

Jelestül pedig:

Szociális, Gazdasági, Erkölcsei és Egészségi szempontok.

Világvárosainkban ezekre rug a gyári munkások száma. A nagy termelési vállalatokban ezer kéz dolgozik, azon kívül pedig több ezer kéz pihen munka híján és koldul kenyér híján.

Csak a napokban olvashattuk, hogy Londonban, ebben a hatalmas gyárvárosban, a munkások ezrei lerongyolódva, százalmas tömegekben járták be a város fényes utcáit, hogy százalom- és könyörületre indítsák a vagyonos osztályt.

Ezek a munkanélküli, éhező emberek, a kik a termelési vállalatok üzeméből kiesnek, de a mit ezek a vállalatok csak annyira sem vesznek észre, mint a világegyetem az ő csillagjainak a lehullását, súlyos és komoly követelésekkel nehezdednek egyes városok gazdasági életére.

A mint szétoztjuk, a mint a lehetőséghez és a körülményekhez képest sikerül a nagy termelési vállalatokat szétrakni, a munkánszereinek szociális bajai és ügyei azonnal arányosan el fognak osztani.

Nem teremthet majd könnyű szerrel anarchikus állapotokat, nem fenyegetheti a társadalmat katasztrófával, mert az egyensúlyi állapotnak megbomlása nehezebben fog menni!

Mit jelent *gazdaságilag* egy

tisztartóné között, minden hiúság nélkül bemente vallani magának, hogy szebb mint amaz, de ezt készséggel erősítette volna a város összes fiatalsága is.

Mivel bilineseli le tehát az a másik asszony, mivel tudja kivinni azt, hogy a 15 évi hűség omladozik, bomladozik, mivel tudja kivinni azt, hogy a boldogság magaslatáról leszédülni akarnak?

Aztán eszébe jutott a tapasztalt hidegség férje részéről, a kitérő feleletek és a tisztartóné győzelmes, gunyos mosolya, eszébe jutott, hogy a város minden egyes tagja, a főispántól kezdve a hordárig, mind mily természetesen találják már azt, ha a főszolgabíró délczeg alakját a tisztartóné oldalán látják feltűnni.

Eh, hát neki csak tűrni kell?!

Azért sem! Ekkor ujjal felvette az eldobott levelet s már nem találta olyan sértőnek, nem találta merésznek Zoli barátunknak azt az ajánlatát, hogy esti 8 órakor a „Csendes“-utcán találkozzanak.

Miért ne?! Hisz a négy hónapi epedés megérdemli azt, hogy „ez a kis kívánság“ teljesíthessék. És „csak 10 perc“ . . . Hisz ez alig elég a sóhajtásra.

Hogy férje most hol jár, úgy sem tudja.

Hirtelen felkelt, felöltözött, elindult. A Bessenyei-liget mellett haladt el, midőn bizalmas közellében két alak jött feléje. Egy fa mellé húzódtok és várt.

ipartelep létesítése valamely vidékre, vagy városra, nem szorul bővebb magyarázatásokra.

Forgalmat, haladást, vagyonosodást!

Az építő, a vállalkozó, a kereskedő első kézből kapják a szükségleteiket, pénzüket nem viszik el a vidékről, benn marad a városban; a termelőnek esetleg nem kell messzire szállítani természetvényeit, hanem a mit termel helyben vagy a közelben értékesítheti. Napszámosságok, olyan embereket, a kiknek nincsenek földjeik, melyen éven által dolgozhatnak, a kiket talán a jó munkabér külföldre csalogat, ezeket az embereket keresettséghez juttatja, foglalkoztatja és leköti.

Az egész nagy Duna mente alkalmas ipari telepek létesítésére. Főleg vegyészeti, bőrkészítő telepekre, gőzmalmokra! Azonkívül az országnak számos olyan vidéke, vagy városa van, a hol a körülményeknek megfelelőleg valamely speciális ipartelep volna létesíthető. Szeszfőzdelek, fűrésztelepek, keményítő vagy cukorgyárak.

Ennek dacára bizonyos termelvényekért messze vidékre vagyunk kénytelenek elmenni. Teszem a dunántúliak cserépfedő anyagjuk legnagyobb részét Temes megyéből szerzik be.

Hogy lokális vonatkozású dolgokról szóljak, mondjuk, ahogyan a nagydorogi homok-mésztkő téglagyár létesült, annyi buzgalommal, annyi fáradtsággal, egy a modern kor követelményeinek megfelelő cserépfedő vállalat létesülhetne Szekszárdon, Dunaföldváron, vagy Pakson.

Mind a három hely kitűnő fekvésénél fogva valamely nagyobb szabású ipartelep létesítésére van predestinálva. A pécsi kőszén közelsége, a pompás vasúti és vízi összeköttetés mind olyan tényezők, melyeket a tőkének már régen ki kellett volna használnia.

Mindaddig, míg a vidéken kifejlődött ipartelepeink nem lesznek, ad-

Oh! hogy vert a szive, hallotta dobogását, úgy érezte, hogy a fejébe tóduló vér megőrjiti, szemei elhomályosodtak, akaraterejét elvesztette, de keze göresösen szorította esernyőjét. Mily szavakat hallott meg, maga sem tudja, csak arra a pillanatra emlékezik, midőn a férje karján jövő nő félre ugrott csapása elől, de azért a lezuhanó esernyő vállát üte meg, úgy hogy az esernyő el is tört.

Mi volt ez: A sors által odadobott idő, a midőn az enyém és tied kérdése felett határozni kell?

Szegény Anna, szótlanul áll, a dühöngő másik asszony szavát nem is érté meg, de tartásából, szemeiből jobban kihallatszott a szónál: még az enyém!

S a nagy rácz templomban elmondott eskü szavai egyszerre csak visszhangzottak a férj lelkében, mintha a megkonduló harang is arra intené, hogy a 15 évi szerelem még maradványában is nagyobb, mint a mestersegesen felgyújtott érzékiség.

A bűnbánó férj állt egy darabig, majd karját nyújtotta nevének, haza vezeté, hátra sem nézett az eldobott, megütött kedvesre.

Pataky István.

dig általános közjólétről, vagyonosodásról nem beszélhetünk.

Elég ha már a tudomány, a művészet, a felsőbb iskolák ügyeiben voltunk hivei a centralizációnak, termelési vállalatunkat ne rakjuk egymás hátára, hanem a lehetőséghez képest rakjuk szét az országban!

Ne csak a fej fejlődjék, erősödjének meg végre a tagok is!

A kormányoknak kötelessége lesz, hogy a vidéken megalakuló vállalatok létrehozásában előljárjon, azokat erkölcsileg és anyagilag támogassa.

Rátérünk végezetül ama szempontoknak rövid megvilágítására, melyek a gyáripar decentralizációját *erkölcsi és egészségi* okokból támogatják.

A ki megfordult valamely nagyobb gyárvárosban s alkalma lehetett az ottani viszonyokat tanulmányozhatni, bizonyosan meggyőződött arról, hogy a munkánszereinek csak csekély része az, a melyet a családi tűzhely, a szülőföld, a rokonok, vagy a szülők szeretete kötnek a helyhez.

Hanem nagyrésze összesereglett, mindenfelől összecsozdult munkánszereinek.

Ez a jelentékeny része a munkánszereinek, a mely egész nap semmi egyebet nem látva maga fölött és maga körül, mint a komor tüstfűtőket és a monoton zörgésű gépeket, a kik nap-nap után üdítő friss levegőhöz nem juthatnak, éjjeleiket pedig a külvárosok, dohos, penészes pnczelakásaiban töltik, ez az elem borzasztó bűnökre képes, ha egyszer üres a gyomor, vagy urrá lett rajta a féktelen szenvedély.

A törvényszéki tárgyalások legtipikusabb alakjai ebből az osztályból kerülnek ki.

Érdemes a megjegyzésre, a pszichológusokat méltán érdekelheti!

Van egy része az ilyen gyárvárosi munkánszereinek, a mely lelkületénél fogva a buskomorságra hajlandó. Ezeket a lelkeket a környezetnek állandó komorsága, a munkának örökös egyformasága vagy az örületbe, vagy vallási miszticizmusba hajtja.

A sajtó nemrég leplezett le a fővárosban egy ilyen egzotikus társaságot.

A vidéki gyártelepeken egészen más az élet!

Van friss, jó levegő, a mennyi csak kell, az emberekben pedig van megbecsülés és közlékenység egymás ügyei, bajai iránt. Mintha csak abban a kormos, füstös levegőben volnának a fertőző bacillusok, mert ha egyszer vidéki üzembe kerül az ember, pláne a hegyek között, öröm a munkát, öröm az embereket nézni!

Van összetartás, kötelességtudás és tiszteletadás az előljárókkal szemben! Egymás irányában bizonyos hajlandósággal viseltetnek, mert ha munkájukat abban hagyják, nem nyelik el őket a nagyvárosnak szürke bérpalotái, hanem egymás szomszédságában lakva, a megélhetés eszközeinek megteremtésében, élvezetben, szórakozásban mindenütt és mindig egymásra vannak utalva és egymásra találnak.

Végezetül *egészségi szempontok-*

ból szükséges a gyáripár decentrálizációja.

Képzeltük el most csak azt, hogy a gyárvárosokban majdnem minden négyzetkilométer területre esik egy-egy gyártelep, a hol száz meg száz kémény, okádja magából a füstöt, a piszkot, a mérget!

Budapest külvárosai fölött télen, nyáron, éjjel és nappal valóságos füst-felhő van. Azok a finom apró szénzemeszék valósággal ellepnek mindent, lakást, butort, növényzetet, az emberi tüdőt egyaránt, de főleg élvezhetlenné teszik, megmérgezik a levegőt.

Egyes helyeken, talán a városnak kellő közepén koncentrált vegyészeti gyárak, bőrkikészítő ipartelepek az egész környék levegőjét megmérgezik!

Csak ki a gyártelepekkel! Ki a vidékre! A város fölött legyen tiszta az égbolt és tiszta a levegő! Fák zöldeljenek abban, ne füstös gyárkémények!

Vajta, 1905. nov. 27.

Egy egyházközség megmagyarosodása.*

Nem azt tartom én egy község megmagyarosodásának, mikor minden ember szépen, tisztán tud beszélni magyarul ott benn, a hivatalban, „az urak előtt“, otthon pedig családja körében németül beszél. Az sem próbaköve a teljes megmagyarosodásnak, ha magyar újságot olvasnak. Hanem az, midőn az Isten házában magyarul énekelnek, imádkoznak s magyarul hallgatják a szentígyét, nem azért, hogy hazafias föllekesedésükben ezzel tüntessenek, hanem azért, mert csak így értik meg.

Ne is akarjon senki a kultusz magyarságával magyarosítani. A kultusz nem eszköz ehhez, a kultusz magyarsága a megmagyarosodás épületének nem alapköve, hanem záróköve. A magyarosodás érdekében bármely vallásfelekezet eleget tesz azzal, többet nem is tehet, ha a magyarosodás elé akadályt nem gördít. Bölcsen cselekszi az iskolai állami hatóság, ha megelégszik azzal, hogy a világi, ugynevezett real-tantárgyak magyarul taníttassanak minden iskolában, a káté s egyéb vallási tárgyak tanítási nyelvénél a választását bizza az iskolát fentartó egyházközségekre. Majd eljön — soká ugyan — annak is az ideje, hogy a nép, különösen a mi vármegyénk hazafias németajku népe, jobban tudván magyarul, mint németül, maga változtatja meg először vallásánál, azután istentiszteletének nyelvét, először úgy, hogy a német mellett magyar istentisztelet is tartassék s később nagyon-nagyon sokára, maga fogja kívánni a németnyelvű istentisztelet elhagyását.

A fentebbiek helyességének élő bizonyossága a kölesdi lutheránus gyülekezet:

Igaz, itt a 18-dik század második fele óta kétnyelvű volt az istentisztelet, de a hívek túlnyomó, mintegy 10 ed része német volt. De református magyarok közt lakván, minden felsőbb nyomás nélkül, sőt ennek ellenére terjedt a magyar nyelv s csakhamar meghódította a családi tűzhelyt is. De az iskola egész 1829-ig kétnyelvű volt, úgy hogy a papok megtiltották, hogy a német családok gyermekei magyarul olvasni s írni tanuljanak. Boldogult atyám papsága kezdetén, a fentemlített évben azonnal megengedte, hogy magyarul tanuljanak, így aztán a német nyelv az iskolából nemsokára egészen kiszorult. De a templomból nem ám! Az öregek a német istentiszteletre jártak, mert magyar könyvből nem tudtak olvasni, énekelni. Mikor már tudtak is, mert gyermekeiktől, unokáiktól megtanultak, akkor is még megszokásból a némethez ragaszkodtak. Sőt olyan nyilatkozatok sem voltak ritkák,

*A magyarosításra vonatkozólag, jövő számban nekünk is lesz elmondani valók. A szerkesztő.

hogy a német nyelv háttérbe szorulásával lutheránus vallásukat féltették. Volt egy előkelő iparos, a ki a „Vasárnapi Újságot“ járatta, de azért a német istentiszteletre járt.

Nem kellett volna több, mint valamely legkisebb beavatkozás felülről, akár az egyház, akár az állam részéről a német istentisztelet eltörlésére s beállott volna a reakció. De még a gyülekezeti többség részéről (mert már túlnyomólag magyar volt) egy szerény kísérlet, egy határozat az istentisztelet rendjének a magyar előnyére való módosítására, a múlt század hatvanas éveiben, milyen zürzavart csinált! Vádat emeltek az esperesnél a lelkész ellen, követelve a régi rendnek (felváltva első magyar, második német, viszont első német, második magyar) visszaállítását. Atyám kérdőre vonatván, az egyházmegye levéltárában feltalálható beadványában ily formán védekezett: „Igaz, hogy az én hallgatóim nagy része Németországból bevándoroltak unokáiból áll, de a magyar Genius, megilletvén, mint Krisztus az élébe vezetett siketnémának, (Márk ev. VIII. 35.) az ő füleiket s nyelvüket, feloldotta azoknak kötelékét, mondván: Effata, azaz nyilatkozzál meg és a kik némák voltak, igazán — azaz magyarul — szólnak vala.“ A békeesség kedvéért aztán helyreállított az istentisztelet régi rendje.

De már az én papságom idejében — 1875-ben — tarthatatlan volt az állapot. A német istentiszteletet alig látogatták ketten-hárman, sőt nagyon sokszor megesett, hogy nem jött senki sem és a magyaroknak mégis várakozni kellett az udvaron, esőben-hóban, míg az ő részükre szólott a harang. Egy közgyűlés alkalmával olyan határozatot hoztak, mint annakelőtte a hatvanas években, hogy az elsőség mindig a magyaroké legyen. No, lett aztán zenebona! Néhány későbbben megtelepedett németajku iparos, házról-házra járván, felizgatta a már németül alig értő, de magyarul olvasni nem tudó öregeket. Ezek abban az időben jártak iskolába, mikor még, mint fentebb említettem, tilos volt nekik magyarul írni s olvasni tanulni: következő első vasárnapon, az első harangozásra, szokatlan számmal betelepődtek a templom padjaiba, azon szándékkal, hogy ha a tanító magyar éneket kezd, tüntetőleg távoznak a templomból. Ezt meg is cselekedték. Behivatam aztán a vezetőket. Azt adták okul, hogy a nyelvkérdés a gyűlésen nem volt előre napirendre tűzve, ők a határozatot nem állják, föllebbezni fognak. „Jól van — válaszoltam — irok egy német gyűlési meghívót, látta-moztassák pártfeleikkel s jelenjenek meg a kinttűzött időre az iskolában a kölesdi német ajku evangélikus gyülekezet közgyűlésére, majd megszerkesszük a föllebbezést.“

Megjöttek a gyűlésre sokan, olyanok is, kik németül nem tudtak. Német nyelven nyitottam meg a gyűlést s kimondtam, hogy csak németül engedek a tárgyhoz hozzászólni, a ki magyar nyelven akar szólni, azt rendre utasítom s megvonom tőle a szót. A kik németek akarnak lenni, legyenek németek. Az egy-két iparos már mind szólván a tárgyhoz, a többi „pógár“-embereket hívtam fel szólásra, de ezek nem tudták németül kifejezni gondolataikat s úgy vettem észre, meg sem igen értették az én német beszédemet. Végre megengedtem az egyiknek, hogy elmondja magyarul: „Megkérem alássan a tisztelendő urat, nem vagyunk mi németek, csak a könyvből nem tudunk magyarul, mert nem engedték meg, hogy megtanuljunk; ne is harangoztasson már a tisztelendő ur a német részre.“ „No, mondék azt már nem teszem, harangoztatok én mindig a németeknek is, de csak másodikra, ha jönnek ketten-hárman prédikálok is, ha senki sem jön, legalább nem kell a magyaroknak várakozni a senkiért. Ebbe belenyugodtak. Jegyzőkönyvbe vettem, aláírták, a németül nem tudók is német betűkkel, mert Hermann papságában jártak iskolába, mikor tilos volt nekik a magyar írás. Harangoztatgattam a németeknek is, mindig kevesebben jöttek, utóbb elmaradtak, de egy esztendeig mégis csak harangoztattam, utóbb megkértek, hogy ne koptattassam hiába a harangot.

Igy lett magyarrá a kölesdi evang.

gyülekezet. Tapasztalásból tanácsolhatom mindenkinek, hogy az istentisztelettel ne próbáljon magyarosítani, mert ez visszahatást szül. Az istentisztelet magyarsága a megmagyarosodás épületének nem alapköve, hanem záróköve. Magyarosítsunk az iskolában és az életben: megmagyarosodik a templom is, de csak akkorra, mikor a hívek már csak magyarul tudnak.

Lágler Sándor.

VÁROSI ÉLET.

Képviselő-testületi ülés. Szekszárd r. t. város folyó évi december hó 2-án délután 2 órakor a városháza nagy tanácstermében rendkívüli képviselő-testületi ülést tart. A tárgysorozat következő: 1. Az ülés jegyzőkönyvének hilelesítésére 2 tag kiküldése. 2. A menedékházak költségvetése. 3. A „Szekszárd-Szálló“ bérbeadása tárgyában megtartott árverés jóváhagyása. 4. A polgári iskolánál levő alapítványokra vonatkozó alapító oklevelek. 5. Az újvárosi menedékház építésére vonatkozó terv és költségvetés. 6. A közeget-vám kérelmezéséhez szükséges mérnöki munkák elkészítésének árlejtés utján való kiadása. 7. A város szervezési szabályrendeletének tárgyalása és megállapítása. 8. A vásári és piacrendészet tárgyában szabályrendelet alkotása. 9. Csendháborításra vonatkozó szabályrendelet. 10. A községi iskolaszék tagjainak megválasztása. 11. A tűzipénztár múlt évi számadásának megvizsgálása. 12. A választás alá nem eső községi képviselők névjegyzékének kiigazítására küldöttség választása. 13. Fogyasztási adó leírás iránt beadott kérvények. 14. Illetőségi ügyek. 15. A városi pénzek elhelyezése iránti intézkedés. 16. A Magyar Szőlősgazdák Orsz. Egyesületébe való belépés iránti előterjesztés. Szekszárd. 1905 november 28. — *Dr. Hirling Ádám*, polgármester.

HIREK.

— **Uj főispán.** A király *Krcsmarik* János országgyűlési képviselőt, *Krcsmarik* Pál szekszárdi főügyész helyettes testvérét Békés megye főispánjává nevezte ki. Az új főispán az irodalom terén is kiváló munkásságot fejt ki. Több magvas tanulmánya jelent meg *Gyulai* Pál lapjában a „Budapesti Szemlében“ s más előkelő folyóiratokban.

— **Uj főügyészek.** A király *Sztaniszlavszky* Adolf zalaegerszegi törvényszéki elnököt a nagyvárad, *Gozsdu* Elek dr. zombori törvényszéki elnököt a temesvári, *Geguss* Gusztáv dr. budapesti főügyészi helyettes a budapesti, *Traiber* Vincze dr. budapesti főügyészi helyettes a szegedi és *Felber* Artur dr. pécsi főügyészi helyettes a pécsi főügyészséghez főügyészekké nevezte ki. A kinevezettek közül bennünket tolnamegyeieket közelebről *Traiber* Vincze kinevezése érdekel. Itt született a vármegyében, fiatal éveit a szekszárdi járásbírósnál töltötte. A fővárosi lapok a legmelegebb szimpáthiával írják kinevezetéséről, elismerve kiváló érdemeit, a melyeket nemcsak mint kitűnő tisztviselő, de mint a kodifikáló bizottság tagja és mint szakíró szerzett. Szív-ből üdvözljük mi is jeles földinket.

— **Előléptetés.** *Bezerédj* Pál selyemtenyészési miniszteri meghatalmazott *Schwartz* Géza tolnai selyemfonodai gyakornokot igazgatóvá léptette elő.

— **A szekszárdi esküdtbírószék elnökei.** A pécsi kir. ítélőtábla elnöke, az 1897. évi XXXIII. t.-cz. 2. §-a értelmében, az 1906. évre a szekszárdi kir. törvényszéknél szervezett esküdtbírószék elnökévé *Hazslinszky* Géza kir. törvényszéki elnököt, helyettesévé pedig *Agoston* István kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

— **Wosinsky Mór felolvasása Pécsen.** *Wosinsky* Mór apátplébános és muzeum

igazgató a nálunk felolvasott „Teremtés” című értekezésének első részét holnap, vasárnap Pécsen a róm. kath. olvasókör helyiségében fogja felolvasni a pécsieknek.

— **A Simontsits Elemér főjegyzőnek főispánna történet kinevezetéséről** legújabb terjesztett hírek értesülésünk szerint alaptalanok.

— **Halvacsora.** A szekszárdi kaszinó tegnap este *Beke Ferenc* háznagy buzgólkodása folytán sikerült halvacsorát rendezett. A tagok igen nagy számmal voltak jelen. Az első felköszöntőt *Simontsits Elemér* igazgató mondta a kaszinó felvirágozására, a tagok egészségére üritvén poharát. *Beke Ferenc* Simontsitsot, mint a kaszinó erkölcsi és anyagi gyarapodására a közelben lefolyt erős mozgalom lelkes és táradhatlan vezetőjét élte, *Wigand János Boda Vilmost, Örfly Lajost* és *Tóth Károlyt* köszöntötte fel. *Boda Vilmos* felelt *Wigand János* szavaira; elismeréssel adózván *Simontsits Elemér* igazgató érdemeire *Beke Ferenc* és *Wigand Jánost* élte.

— **A selyemtenyésztési felügyelőség milánói képviselőjének halála.** *Gróf G. di Belgiojoso*, az országos selyemtenyésztési felügyelőségnek évek hosszú során át képviselője, Milánóban meghalt. Halálát a selyemtenyésztési felügyelőség épületén gyászszóval hirdeti.

— **A főgimnázium a sár miatt ugyszólván megközelíthetetlen.** Nemesak az átjárók, hanem a lakások előtt levő járdák sem tisztogattatnak rendszeren. Felkérjük rendőrkapitányunkat a szives intézkedésre. Ugyanez alkalommal városunk polgármesterének, dr. *Hirling Ádám* urnak figyelmét is felhívjuk ama körülményre, hogy éppen a város által fenntartott átjárók miatt nem lehet a többi járdát is tisztántartani, mert innen minduntalan tele hordják sárral. Mivel tehát most ugyanis itt vannak az aszfaltozók, itt a legkedvezőbb alkalom, hogy legalább a legnagyobb forgalmu helyeken a *Pirnitzer, Diczenty-ház* s nagyvendéglő és kaszinó között való átjárók aszfaltoztassanak. Ez már nem kerül a városnak elviselhetlen költségébe.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Antal Pál* szekszárdi közalapítványi ispánt december 15-től Budapestre helyezte át és szolgálattételre a számvétséghez osztotta be. Ezen áthelyezés előjele az itteni uradalmi számtartóság közel jövőben várható beszüntetésének.

— **Egy derék tanító halála.** *Koszoru István* szekszárdi újvárosi nyugalmazott kántortanító életének 67 ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt Szekszárdon. Kivalóan képzett, érdemes tagja volt a tanítói karnak. 38 évig működött az újvárosi róm. kath. iskolánál. Többekkel karöltve ő alapította a „Szekszárdi Központi Tanító Egyletet.” A „Néptanodában” szakirodalmi munkásságot is fejtett ki. 1893-ban vonult nyugdíjba. Halálát neje özv. *Koszoru Istvánné*, szül. *Gráts Julia* s nagyszámu rokonság gyászolja. — Halálát, mint tagnak — a kaszinón gyászszóval jelezte. A róm. kath. iskolaszék mult keddi gyűlésén *Wosinszky Mór* apátplébános is szép szavakkal emlékezett meg az elhunyt jeles tanító érdemeiről. Emlékét jegyzőkönyvileg is megörökítették s koszorut helyeztek ravatalára. Temetése f. hó 30-án d. u. általános részvét közt ment végbe.

— **Szabályrendelet jóváhagyása.** A belügyminiszter *Medina* községnek a szabadkikötőtől alkotott szabályrendeletét és Sárszentlőrinc község szabályrendeletét jóváhagyta.

— **Allatorvos kirendelés.** A földmívelési miniszter *Bolyós Béla* járási m. kir. állatorvost *Bátaszék, Dees, Kölesd*—*Tengelic* és *Szekszárd* marharakodó állomásokhoz, — az utóbb nevezetthez *Sigora Lajos* m. kir. állatorvossal havonként felváltva teljesítendő szolgálat mellett — állandó, továbbá *Fácánkert, Hidja, Pusztapaati, Mórág* és *Tolna*—*Mözs* állomásokhoz első, — *Hidasd*—*Bonyhád* állomáshoz pedig második helyettesül kirendelte.

— **Vörös plakátok.** Szekszárdon is megjelentek az utca sarkokon ama bizonyos vörös plakátok. Bár sok az olvasójuk, a durva, izléstelen nyomtatvány nem sok hívet fog itt szerezni a szociáldemokrata partnak.

Ily gyalázkodó hang még — politikában sem indokolt, annál kevésbbé a társadalmi osztályok egymás között való harezában. Olyan hatalmas intézménynek lekicsinylése, legyalázása pedig, mint az *ősi vármegye*, még a leghiggadtabb magyar embernek is az arczába kergeti a vért. Küzdjön mindenki saját igazáért, de joghoz hogyan formál jogot, ki más jogát meg nem becsüli? Tévedhet eme tiszteletet parancsoló ősi intézménynek némelyike s államiságunk nagy épületében egyik-másik oszlop talán szabályellenesen functionál, de valamennyit leköpní, bemocskolni, nem izléses, sőt elítélendő dolog. Ez a válaszuk a kiragasztott plakátokra.

— **A szederfák.** A selyemtermelés fő feltétele a szederfák bősége. Erről gondoskodik *Bezerédy Pál* ömeltósága, százezernyi csemeteket ingyen osztván ki. De hát hová legyenek ezek elültetve? Az utak mellé? A községi előljáróságok jobban szeretnek oda akáczfát ültetni, mert hát szerintük hamarabb adnak haszonvételi fát, és azokon a levélszedők nem mászkálnak, azokat nem rongálják. Minden község határában van a szántóföldek között imitt-amott egy, a telkesek közös legelőjébe beszámított kisebb-nagyobb gyepes sarok, a melyen 30—40 szederfa is elférne. De ezek a telkes gazdáké, kik nem vesződnek selyemhernyó neveléssel, a kisházások és zsellérek kedvéért pedig a telkes gazdák nem ültetnek fát. Nem lelkesednek ezek a vagyonosabb polgárok a selyemtermelésért, mert ezelig drágul a nap-szám, hogy pedig a szegénység javáért lelkesedjenek, idáig fölemelkedni nem tudnak. A kisházásoknak, zselléreknek pedig nincs hova ültetni szederfát. A vagyonosabb paraszt irgalmatlanabb a szegényekhez, mint az uri osztály. Az evangélium szerint a király elengedte szolgájának nagy adósságát, ez a szolga aztán az ő szolgatársát csekély adósságáért börtönbe vettette. Ilyen az élet.

— **Szekszárd város rendőrkapitányának szives figyelmébe.** A piaci élelmiszerek között a *paprikára* legyen szives a legszigorubb vizsgálatot alkalmazni. Ólompirral hamisított paprika miatt pár év előtt igen sok család hosszas betegséget szenvedett, néhányan meg is haltak. Ez ősz folytán Szekszárdon vett paprikától ismét egy család súlyos betegségben fekszik Kölesden. Sajnos, a nép inkább akárminek hajlandó a bajt tulajdonítani, mint a hamisított paprikának.

— **Uhlánus temetés.** *Vukmanovics* Milán 24 éves uhlánus katonát, állomás helyén Tolnára összerugdosta a ló, a súlyosan sérült katonát beszállították a szekszárdi *Ferenc* kórházba, de megmenteni nem lehetett, belehalt sebjeibe. A szerencsétlen katonát csütörtökön délután temették el. Tolnárol több tiszt vezetésével egy század uhlánus jött át vasuton a 4 órai vonattal s díszes koszorut helyezett az elhunyt bajtárs koporsójára. A katonák az esti 8 órai vonattal utaztak vissza Tolnára.

— **Kiszerveztett elő nem fizetők.** Ugy látszik nemesak minálunk, de másutt is vannak elő nem fizető előfizetők, a kik szives örömmel elfogadják a nevükre esztendő számra küldött lapot, fizetni azonban semmi hajlandóságot sem mutatnak, sőt ha a lap árát a mindenesetre *előzékeny* kiadóhivatal kéri merészeli, durva levelekben adják tudtokra megvetésüket, hogy így meg úgy fel sem bontották a nyakukra küldött lapot (?) s mert arra *elő nem fizettek*, a rajtuk követelt előfizetési pénz be nem hajtható stb. Mindenesetre tág lelkiismeret kell a nem tiszteletpéldányként, de mégis bizonyos tiszteletből megküldött potya lapok azonnal való vissza nem küldéséhez, de azért talán mégis csak tulszigoru laptársunknak a „Veszprémi Napló”-nak az ily elő nem fizető előfizetők-höz intézett következő felhívása:

„Vidéki hátralékos előfizetőinket tisztelettel kérjük a hátralékoknak mielőbbi beküldésére. Ezt annál inkább kérjük, mert a negyedik negyednek is ma-holnap a végére járunk. Azokat a hátralékosokat, a kik nemcsak az évről, hanem a mult évről is hátralékban vannak, értesítjük, hogyha e hónap 30-ig hátralékaikat be nem küldik, kimélet nélkül be fogjuk őket perelni. — Irodalmi

tolvajokra éppenséggel nincs szüksége az amugy is nehéz viszonyok közt élő vidéki sajtónak. Az olyan egyének pedig, a kik képesek arra, hogy egy lapot évszámra elfogadnak és megtartanak minden fizetés nélkül, azok méltán megérdemlik az irodalmi tolvaj nevet; meg még azt is, hogy az ilyen irodalmi tolvajok neveit a sajtó nyilvánosságra hozza. Végső esetben mi ettől sem fogunk visszariadni és mindenképpen azon leszünk, hogy a sajtó ezen élődsi férgeit kipszútsuk.”

— **Id. Zichy János gróf temetése.** E hó 1-én helyezték nagy részvét mellett végső nyugalomra idősb. *Zichy János* grófot, a pécsi püspöknek édes atyját, a nagylángi családi sírboltban. A végtisztességen a nagyszámu rokonságon kívül az elhunyt főur sok barátja vett részt. *Zichy Gyula* megyéspüspök mély gyászában mély részvétellel vett részt az egyházmegye összes papsága.

— **A szekszárdi vásár és helypénzszedési jog.** Szekszárdon tudvalevőleg a m. kir. alapítványi uradalom a vásár, vagy helypénzszedési jog. Sokszor panasz tárgyát képezte már ez. Az uradalom biz csak beszedte engedményeseitől a bér összeget s nem igen törődött semmit az egész vásár, vagy piac ügygel. Így a mikor a község, vagy a község panaszkozó t, például a piac sáros, kövezetlen volta miatt, azzal utasították el a kérelmet, hogy a kövezés a város dolga, az uradalomnak hozzá semmi köze. Most, hogy város lettünk, úgy látszik végre-valahára vége szakad a tarthatatlan állapotnak. Dr. *Hirling Ádám* polgármester tudakozódott a város nevében, hogy a m. kir. alapítványi uradalom nem volna-e hajlandó a vásár, vagy helypénzszedési jogot a városnak megfelelő megváltási árért átengedni. A közoktatásügyi miniszter leirata a mult hét végén érkezett le *Tomcsányi Lajos* alapítványi uradalmi felügyelőhöz, ki nyomban értesítette a város polgármesterét, hogy a miniszter, leirata szerint hajlandó a várossal tárgyalásba bocsátkozni. Most a város kéri fogja a minisztert a szükséges előzetes tárgyalás mielőbbi megindítására, ami előreláthatólag több időt fog igénybe venni, mivel nemesak a helypénzszedési jog megváltásáról, hanem a körülbelül 42—44 □-öl vásártér megvételéről is szó van. Mi szerintünk a jelenlegi tarthatatlan állapotnak minden elfogadható feltétel mellett véget kell vetni. Reméljük azonban, hogy az alapítványi uradalom is teljes méltányossággal jár el a megváltási összeg meghatározásánál.

— **Esküvő.** *Borsai Farkas* Ignác, néhai *borsai Farkas* Gyula és neje, *nedeczei* és lábatlani *Nedeczky* Ida fia, november 21-én tartotta esküvőjét Pozsonyban, szlavniczai és bajnai *Sándor* Ilonkával, szlavniczai és bajnai *Sándor* Ede és neje nemesperki *Zongor* Mária leányával.

— **Nincs só Szekszárdon.** Szekszárdon is bekövetkezett az az eset, amely más vidékeken is napirenden van mostanában. Körülbelül már négy napja nem lehet sót kapni. A főelárusítók *Fischhof* Károly és *Schlesinger* már két héttel ezelőtt beküldték pár vagon sónak az árát, de nincs vagon elég, így nem tudnak a sok megrendelésnek a sóraktáraknál eleget tenni. Pedig most volna a dísznőlések napirenden, de hát hogy még több baja tegyen a szegény magyarnak, efféle apró szekaturák is hozzájárulnak a dísznőtoros hangulatok elrontásához. — Fűszerkereskedői körökből azon értesítést vettük, hogy ha háziasszonyaink nem takarékoskodnak a sóval, akkor könnyen megtörténhetik, hogy az egész ország sótlan ételeket fog enni. Az állami sóbányák ugyanis *kocsihány folytán* nem képesek sót szállítani és a sókereskedők csakis nagy áldozatok árán, külön viteldijakkal tudják a sót beszerezni.

— **A gyűrű regénye.** *Bereczki Klára* szekszárdi cselédleány egy másik vidékről jött cselédleány társával, aki e hó 12-én szabadult ki a kaposvári börtönből, beállított *Král* János aranyműveshez és ott ketten egy értékes briliáns gyűrűt akartak eladni. Az aranyműves elismervényt adott a gyűrű átételéről, de a lányoknak meghagyta, hogy

csak abban az esetben veszi meg a gyűrűt, ha a városi rendőrkapitánynál igazolják az ékszernek hozzájuk való kerülését. A rendőrkapitánynál egyik sem jelentkezett s ekkor egy rendőrt értük küldöttek. Az idegenből jött leány azt valotta, hogy a gyűrűt egy vele, Kaposvárott fogságban volt leánytól kapta. Mind a két leányt átadták a kir. ügyészségnek.

— **Halálozás.** *Held* Antal élete 80-ik évében Pécsen elhunyt. A megboldogultban *Szirmai* Gyula, lapunk munkatársa apósát gyászolja.

— **Veszedelemes szőlőszomszéd.** Szőlőszomszédok Tamásiban *Neumajer* János és *Samu* János. De azért kutya macska barátság van köztük. A napokban kiment Neumajer a szőlőjébe feleségével és nővérével. Észrevette ezt Samu és át akart menni a kedves szomszédhoz, de midőn Neumajer látta mi czéلبől közeledik, bezárta az ajtaját. Samu azonban mielőtt szomszédja egészen bezárkózhatott volna, őt vissza rántotta és rajta baltájával fején és kezén több vágást ejtett. Neumajer egyik sebe igen súlyos. A verekedő ellen az eljárást megindították.

— **Csődök.** A szekszárdi kir. törvényszék az *Uglár* János elleni csődben csődbiztosul dr. *Sonnewend* Frigyes kir. törvényszéki bírót, tömeggondnokul dr. *Örffy* Gyula ügyvédet, helyettesül *Abay* János szekszárdi ügyvédet rendelte ki. A *Németh* Jánosné, *Györe* Zsuzsanna kisszékelyi lakos elleni ügyben csődbiztos dr. *Sonnewend* Frigyes. Tömeggondnok *Oszoly* Károly szekszárdi és helyettese: *Dobó* János gyönki ügyvéd.

— **Aki bottal fizet.** *Márkus* József nagykovácsi kanász is azok közül való, a kik sokkal szívesebben elégitik ki hitelezőiket bottal, mint a járandó összegekkel. *Feleki* József ottani lakostól nem rég sertéseket vett, melyek árából 34 koronával adós maradt. Feleki többször kérte a pénzt, de eredménytelenül, az adós nem fizetett. A napokban aztán nagyobb hatás kedvéért a feleségével együtt állított be a kanászhoz és fenyegette, hogy bepereli, ha meg nem adja a pénzt. No, a kanász ki is fizette erre őket, de olyképpen, hogy megragadva ölmos botját, azzal úgy elverte a hitelező házaspárt, hogy azok még haza menni sem tudtak a maguk lábán. A szenvedett súlyos sérülésükért bepanaszolták a bottal fizető adóst.

— **Elgázolt süket ember.** *Puskás* János túskei urasági kocsis az elmúlt héten *Sztankovánszky* János cs. és kir. kamarást és leányát vitte Tüskéről a vasútra. A rossz ut miatt csak lassan hajtott s e közben észre vette, hogy az uton egy *Tóth* Ferencz nevű süket ember akar keresztül menni, kétszer is rákiáltott tehát, de a szegény ember nem hallotta, így a lovak elütötték s bár a kocsi keresztül sem ment rajta, homlokán nagyobb sérülést szenvedett. *Sztankovánszky* János azonnal két eabert fogadott, kik a sebesültet haza szállították, hol dr. *Neuman* Jónás körorvos vette gondozás alá. *Sztankovánszky* János hazaérkezése után azonnal táviratozott *Nagy* István főszolgabírónak, hogy a sérültet az ő költségére szállíttassa be a kaposvári kórházba, a mi meg is történt s a 64 éves öreg ember már lábadozóban is van. *Puskás* kocsis nyomban jelentkezett a főszolgabírónál, hol a vizsgálat kiderítette, hogy nem ő a hibás, de az öreg ember süketisége volt okozója a balesetnek.

— **A dohánycsempészek patronusa.** E hó 26-án két vidéki ember szűz dohányt árult Deesen. *Tóth* István decsi napszamos kalauzolta őket. Véletlenül szembe jött velük *Földvári* Sándor mezei csősz s mivel meg tudta, hogy az idegenek mi járatban vannak, jóhiszeműleg figyelmeztette őket, hogy csak vigyázzanak, nehogy valami bajuk legyen. Erre *Tóth* István felfogta baltáját és a mezei csőznek az ajakán egy mély vágást ejtett, de többet nem bírt ütni, mert a balta nyél más kézbe került s *Tóth* István jól el agyabugyálva került ki a küzdelemből.

— **Lopás.** Bonyhádra utazott vonaton *Nyirati* Jánosné szászvári lakos. De utközben elaludt s felébredve kellemetlen meglepetéssel tapasztalta, hogy eltűnt zsebéből,

a harisnyából készült pénzeszacskója és a benne levő 20 kor. pénze. A lopás tettesének kiderítésére megindították a vizsgálatot.

— **Boszuálló bányászok.** Veszedelemes emberek *Halbich* József és *Kimher* Károly szászvári bányászok. Fenyegetőznek és rettegőket az egész telep. Régióta haragosznak már *Dón* Károly morvaországi bányamunkásra, kire a napokban rátámadtak és alaposan elverték. De mielőtt haragosukat teljesen ártalmatlanná tették volna, elkergették őket. A csendőrség mindkettőt letartóztatta és feljelentette őket a kir. ügyészségnél.

— **A király elleni bombamerénylet me séje.** Furfangos zsarolási tervet eszelt ki egy szélhámos Dombóvárott. *Zielinszky* Ulászló gróf név alatt levelet irt a kabinet irodának, elárulva, azt a nagy titkot, hogy Oroszországból jövet együtt utazott egy magas, szikár, fekete emberrel, a ki megsugta neki, hogy Bécsben merényletet akar elkövetni a király ellen, meg is mutatta neki a czilinderjében elhelyezett bombát. Ő követte is Budapestig, de ott eltévesztette a vonatot, így került Dombóvárra, hol pénze elfogyott. Úti költséget kért tehát, hogy Bpestre mehessen a rendőrségnek kezére járni. E helyett azonban a kabinet iroda át tette az ügyet a dombóvári főszolgabíróhoz s ott a csendőrség kinyomozta, hogy egy magát Zielinszkynek nevező alak, állítólagos orosz katonai szökevény, csakugyan tartózkodott Dombóvárott a *Radics*-féle kocsmában; ott irta a kérdéses levelet, azt állítván, hogy a közös hadseregbe való felvételét kéri a királytól. Mivel a válasz sokáig késett, elutazott, valószínűleg Fiuméba. A furfangos koldulás tehát nem sikerült.

— **Véres családi dráma.** Tolna-némedi községből véres családi drámáról ad hírt tudósítónk. *Bölcsföldi* József gazda agyafőbe verte a feleségét s azután öngyilkosságot követett el. Az eset részletei a következők: Böcsföldi egy héttel ezelőtt a kutba ugrott, honnan elve kimentették. Azóta folyton a magányt kereste, szótlan, buskomor volt. Ma reggel hirtelen felugrott ágyából s a kezébe került vasedényvel összevissza verte felesége fejét, melyből csak egy patakzott a vér. Abban a hitben, hogy felesége már kiszenvedett, az ágy szélére ült és egy éles késsel elvágta a maga nyakát. A szerencsétlen ember lebukott az ágyról s a földre zuhant. Így lelték őt halva. A nő fejeseit az időközben megérkezett simontornyai járásorvos bevarrta. Böcsföldi tettenek oka elmezavarodottság.

— **Lövöldöző baromfi tolvajok.** A szekszárdi villanytelep mellé épített hivatalnok lakások udvarát is meglátogatták a baromfitolvajok. A főszereplő észrevette a hivatalos vendégeket, de midőn az udvarra lépett s üzni kezdte őket, azok vakmerően reálították s elfutottak, így a tetteseket nem sikerült megtudni.

— **Betörés.** Tegnap virradóra a szekszárdi telekkönyvi betét szerkesztők helyiségébe törtek be ismeretlen tettesek, akiknek kilitét eddig még nem sikerült kitudni. Rossz helyen kereskedtek, mert ott papírosnál egyebet aligha találnak; de mindenesetre figyelemre méltó közbiztonságunkra nézve, hogy ilyen hivatalos helyiségeket is kiválasztanak a betörő urak garázdálkodásuk színhelyeül.

— **Hajnaltól hajnal előtt.** *Jakabovics* Éva tolnai lakos háza előtt mult hó 27-én hajnalban a népdalbéli rózsafa helyett *Karsai* József tolnai lakos termett és *Jakabovics* Évát a hajnali szürkületben úgy elverte, hogy ruháját is összevissza tépte rajta s azonkívül két fejkendőjét erőszakkal lehuzta és elvitte. Lám a rózsának olyan túskeje nőtt, amelyik alaposan tép és szakgat.

— **Megcsalt férj.** *Györkös* Ferencz szakáli földmives már két évvel ezelőtt kivándorolt Amerikába, hogy jobb, könnyebb megélhetést szerezzen. De nem úgy ütöttek ki a dolgok, mint Györkös uram számította. Az idegen földön, idegen égalj alatt teljesített nehéz munka megviselte, egészségét aláásta, főleg erős szembajba esett, mely miatt hazaszállították. A kaposvári, majd a budapesti közvárosban ápolták, míg végre haza-

bocsátották. De mikor visszatért az ő falujába, nem nagy öröme telhetett a viszontlátásban. Házát üresen találta, felesége *Pap* Erzsébet megszökött. De a mi elvihető volt, butor, ágynemű, ruha, azt mind magával vitte, úgy hogy férjét összesen 560 kor. értékkel károsította meg. Az erősen csalatkozott Györkös bejelentette az esetet a csendőrségnél, mely a hűtlen feleséget Koppányszántón ki is hallgatta. Beismerte, hogy a hiányzó tárgyakat elvitte, de azok részben közös tulajdonuk s azért értékesítette őket, hogy míg az ura kint élt, megélhessen. A megszökött feleség ellen lopás miatt a kir. ügyészség megindította az eljárást.

— **Allatkinzás a rossz ut miatt.** A kocsitak Szekszárdnak a vasut felé terjedő részén olyan rossz állapotban vannak, hogy még az üres kocsival való közlekedés is bajos, terhes kocsival pedig valóságos állatkinzás. Tegnap is gyönyörködhetek a vasut felé sétálók egy ilyen esetben. *Gyorsok* Márton deszkákat szállított a muzeum átellenében levő fakereskedésbe. Az országuton csak elhúzták a lovak a terhet, de a gőzfürdő átjárójánál bennakadtak a sárban s ekkor kezdődött az az éppen nem épületes munka, hogy *Gyorsok* egy teljes óra hosszáig ostorral, ostárvéllel ütötte lovait, a hol jónak gondolta, közben káromkodott saját izlése szerint, de biz a lovak nem bírták kihuzni a terhet s másik pár lovat kellett befogni, hogy az alig husz lépésnyi fakereskedésbe beérhessen a rakomány. De egyrészt a fuvarosok is hibásak, mert éppen nem szükséges állataikat kizozni; rakjanak fel kevesebbet, amennyit a rossz utban lovaik bizonyosan elbirnak.

— **Dobálózó kőműves munkás.** *Imre* Ferencz a tolnai község ház építésnél alkalmazott munkás mult hó 29-én reggel *Storkak* Ferencz pallért egy kövel fejbe dobta, azután a munkásokat biztatta, hogy ne dolgozzanak. *Imre* tagadja azt, hogy a munkásokat biztatta volna, de a dobást beismeri, melynek kézzelfogható bizonyítéka a tyuktojásnyi daganat *Storkak* fején.

— **Legénykedés.** *Ferk* Frigyes Dúzs községi bíró nov. 26-án este meglelent *Ant* János kocsmájában a rend ellenőrzésére, hol ekkor *Schönenberger* Mátyás, *Krausz* József, *Fetter* János és *Hammer* János legények mulattak. Az erős hangulatban lévő legények midőn a bírót meglátták, feltámadt bennük német létükre a magyar virtus és a felsőbb hatalmat kidobás útján el akarták a kocsmából távolítani. Csak a nagy számban jelen volt józan elemnek sikerült a mai időben divatos eltávolítástól a község bíráját megmenteni.

— **Öngyilkos.** *Bölcsföldi* József tolna-némedi lakos november hó 28-án d. e 9 órákor lakásán nyakát elmetsette. Mire hozzátartozói észrevették, már nem segíthettek rajt, úgy, hogy pár perc alatt meghalt.

— **Névmagyarosítás.** *Löwensohn* Imre majsamiklósvári lakos *Látrányi*-ra, kiskoru *Löwensohn* Sándor, *Löwensohn* Béla, *Löwensohn* István és *Löwensohn* Irma majsamiklósvári lakosok *Látrányi*-ra, *Trebtsch* Lajos paksi lakos családi nevét *Tarczai*-ra, *Grosz* Vilmos gyönki lakos pedig *Nagy*-ra magyarosították.

— **Árva J. könyvkereskedésére** felhívjuk a n. érd. közönség figyelmét (Szekszárd, Dr. Hangel-féle ház), hol szükségletét bárki jutányos árák mellett fedezheti. Igen nagy raktár *levélpapírosokban*, *képes levelező lapokban* és eredeti *solingeni zsebkésekben*. *Zenemű ujdonságok* zongorára, hegedűre és czimbalomra igen nagy választékban.

— **Megugrott disznó kupeczek.** Decsi tudósítónk írja: Egy *Pollák* nevű nagy-székelyi lakos sertéseket vásárolt Deesen és környékén. A vétellel *Kovács* József és *Kovács* Antal decsi lakosokat bizta meg. A két testvér össze is vásárolt egy csomó disznót s e hó 26-án valami 10—12 öcsényi ember vitte ki az állomáshoz a levágott és feltisztogatott sertéseket s a drága küldeményt a *Kovács* testvérek fel is adták a vasútra. De mert a vevőnek a 11 órai vonattal el kellett utaznia s az idő rövidsége miatt az eladókkal egyenkint nem bírt le-

számolni, a sertések árába 1280 koronát átadott a két *Kovács* testvérnek azzal az utasítással, hogy menjenek be Ócsénybe és fizessék ki a disznók árát. A két *Kovács* azonban szépen zsebregyűrte a szép summát és megugrott. *Dorkó* Péter és néhány társa még késő éjszaka is kereste Decsen a két megbízottat, de biz azoknak mindeddig még semmi nyomuk, eltűntek a gyönyörű frisingek árával.

— **Betörés.** *Varga* József szakcsi lakos házába ismeretlen tettes betört és egy kis gabonáért a padlásra mászott. Az éber gazda azonban észrevette a hivatlan vendéget épp, a mikor már zsákkal a vállán odébb akart állani. Így a zsákot aztán egy pár rossz cipővel együtt a sikertelenül vállalkozó ismeretlen visszahagyta.

— **Agyonlőtte magát.** *Weingartner* Antal dunakömlödi lakos *Horváth* András nevű 17 éves szolgáját elküldötte a határba szántani. Később ő is arra ment vadászfegyverrel, amelyet letett addig, míg egy sort megszántott. A földre helyezett fegyvert *Horváth* András elkezdte nézegetni, miközben a fegyver elsült és a szolga halva bukott a szántásra.

— **Sertésöl másnak a fájából.** *Piszter* András decsi szállási lakos ólat akart készíteni, de nem volt fája hozzá. Gondolta magában, hiszen se baj, van másnak, a gazdag *Szupricsnak*. A gondolatot tett követte s *Szuprics* György birtokán öt darab szép akáczfát kivágott s hazavitte, három darabnak lenyeste az ágait tűzifának, a szálfáját pedig felhasználta az ól készítéséhez. Node *Szuprics* meg nem olyan gazda, hogy észre ne vegye a hiányt s bizony reá talált kivágottnak fáira *Piszternél*, ki tettét sehogyan sem tagadhatta. Feljelentette a csendőrség az ügyészségnek.

Borszék.

Ha Székelyföldön jársz — fenyvesek aljában —
Hol tündértől népes ragyogó világ van,
Megejt híres vizü Borszéknek forrása,
Mely már Atillát is vendégül traktálta.
Itt pedig Tolnában, bikavér honában,
Borivóktól népes, venyigés világ van,
Melynek lángborából — ha megtelik gyönggyel
A magyar néplélek ösereje tör fel . . .

Csak borszéki vizet igyunk hát ily borral:
Magyar virtust nevel, életkedvet forral . . .

VIDÉK.

Simontornya

Három bíró Simontornyán.

Folyó évi november hó 27-én volt Simontornyán a községi tisztújítás, nevezetesen a bíró és az előjáróság megválasztása. A választás délelőtt 11 órára volt kitűzve, a mely időre a község háza folyosói és környéke teljesen megtelt a választó és nem választó közönséggel. Végre megérkezett báró *Jeszenszky* György járási főszolgabíró és megnyitotta a választási eljárást. Törvényadta jogánál fogva 4 személyt jelölt az első bírói állásra, névszerint: *Bongor* Istvánt, ifj. *Molnár* Józsefet, *Drenovics* Jánost és *Lukács* Istvánt, ezen jelölést a község háza előtt álló és nagyrészt szavazati joggal nem bíró néptömeg előtt kihirdette. Az összegyűlt néptömeg azonban *Lénárt* Jánost jelölte bírójának és a kandidálással nem törődve, csak ennek nevét kiáltotta. A főszolgabíró hiába igyekezett megmagyarázni, hogy a jelölés az ő joga és hogy választani csak a jelöltek közül lehet, a fanatizált néptömeg csak *Lénárt* János nevét kiabálta. Br. *Jeszenszky* erre elrendelte a névszerinti szavazást. Ez nyomban meg is kezdődött, minek eredményeképpen *Bongor* István szótöbbséggel bíróvá választott. Egy óra felé járt az idő, midőn Br. *Jeszenszky* a zajongó néptömeg előtt a község háza erkélyéről *Bongor* István bíróvá történt megválasztását kihirdette. Erre a láрма még éktelenebbül tört ki, sőt komolyabb zendüléstől is lehetett tartani. Br.

Jeszenszky mindemellett folytatni akarta az előjáróság többi tagjainak választását, de a néptömeg lármázva kiabálta, hogy választásnak azok, a kik *Bongort* megválasztották. Erre a főszolgabíró látva a nép izgatott hangulatát, utólag *Lénárt* Jánost is jelölte a bírói állásra s a nép éljenzése közben őt is megválasztott bírónak jelentette ki. Ezek után megválasztották a többi előjárót is de természetesen a győztes párt szája ize szerint. A választók nagyobb része azonban már nem vett részt a választásban, mert a választást érvénytelennek ítélve, kijelentette, hogy ez ellen felebbezéssel él. Ily módon most három bírója is van Simontornyának, a régi bíró *Takács* János, a szótöbbséggel megválasztott *Bongor* István és az utólagosan kikiáltott *Lénárt* János. **K. M. J.**

Tolna.

Községi képviselők választása. Tolnán a községi képviselők választása f. évi nov. 25-én ment végbe, kevés érdeklődés mellett. A körülbelül 1600 szavazóból alig 100-an szavaztak le. Megválasztottak: *Ádám* Ferencz, *Buday* János, *Ezer* János, *Felber* Alajos, *Horváth* Ferencz, *Kvánduk* Ferencz, *Merkel* József, *Scheiner* Simon, Dr. *Szilgy* Géza és *Verling* Mihály.

Bátaszék.

Községi képviselőtestületi tagok választása **Bátaszéken.** Folyó hó 25-én ejtették meg a képviselőtestületi tagok választását, csekély érdeklődés mellett. Megválasztottak az I. kerületben: *Hermann* Miklós és *Schuszter* Jakab rendes tag; *Reinauer* Jakab póttag. A II. kerületben: *Schulz* György és *Tiringer* Ádám r. t.; *König* Péter p. t. A III. kerületben *Reinhardt* András és *Tafner* Károly r. t., *Lenc* József p. t. A IV. kerületben: *Mészáros* József és *Halász* István r. t.; *Nagy* Mihály p. t. Az V. kerületben: *Ritter* Lőrincz és *Schneider* Antal r. t.; *Monigl* József p. t.

EGYHÁZI ÜGYEK.

Temetés — életveszély közt.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A véletlen játéka, hogy éppen azon napon, midőn *Reichert* barátom „Jogot a népek“ című czikke e becses lapok hasábjain megjelent, nekem volt szerencsém egy pusztai urasági trágyahordó kocsin temetésre menni. A kocsi oldalain még csillogott a sárgás olajfesték, mellyel tán előtte való nap mázolták be, s midőn a tanító urral nagynehezen felkapaszkodtunk rá, a szegény béresemer által fizetett stóla értékét tisztelesen meghaladó kárt szenvedtek téli kabátaink. Nem volt ugyan szükség kukoricaszárra, mert volt a kocsi hátulján egy ruganyos ülés, de a tanító ur felől az ülés karvasa el volt törve, minek folytán a tanító ur kabátján arasznyi folytonosság hiány állott elő. Hát még a lovak! De ezekről alább.

Nem messze, midőn a kölesdi gát kavicsos útját elhagytuk, előttünk haladt egy gerjéni szőlőhegyi násznép. El kellett őket kerülnünk, mert elesteledni nem akartunk. De az urasági lovaknak ez nagy feladat volt ám! Kivált mikor a násznép is megvagdalta lovait. Így pályáztunk néhány perczig némán túrva az ittas nép szidalmait. Néhányan a kocsi körül legrálván, körülfoztak bennünket s azon zavunkra, hogy ne állják utunkat, az egyik ittas ember kirántva zsebéből a bicskát, dőfésre emelte rám. Részint a tanító ur lélekjelenléte, ki engem hirtelen az ülésről a kocsi derékba rántott, részint az a körülmény, hogy a bicskázónak háta mögött levő egyik társa megfogta a bicskával rám emelt karját, mentett meg az esetleg halálos sebesüléstől. „Kocsis hajts!“ Az ám, de könnyebb mondani, mint megtenni, mert a 30 éves lovak az ostorozásra sem igen iramodtak meg. Mégis éppen, hogy a vargabetűt csináló országút átlóján futással elibénk

kerülni akaró bicskázók utol nem érhettek! De az alsótengeliczi pusztán, midőn az ország-uttól 30—40 lépésre álló cselédház előtt a koporsó felett teljesítettem papi funkciómat, ebben az elvonuló násznép gúny és szidalom-szavakkal fűszerezett kurjongatása félbeszakított.

Egy hétre rá ugyanazon pusztán ismét volt temetésünk, de ekkor gr. *Benyovszky* gazdatisztje megemelte magát, tisztességes kocsit és jó lovakat küldvén éretünk.

Legyen szabad a magam, valamint a róm. kath. és ev. ref. paptársaim nevében is még arra kérném gr. *Benyovszky* Rezső ő méltóságát, hogy mindegyik pusztáján tartatna be és avattatna fel egy negyed holdnyi területet temetőül, hogy ne kellene a halottat az egyik pusztáról a másikig, 5—6 kilométernyi távolságra kísélni.

Midőn még megjegyzem, hogy az uton-állók ellen följelentést nem tettem s keresztényen papi állásomnál fogva tenni nem szándékozom, kiváló tisztelettel maradok a tekintetes szerkesztő urnak

Kölesd, 1905 nov. 27.

kész szolgája:
Láglér Sándor.

A szekszárdi róm. kath. hitközség költségvetése. A szekszárdi róm. kath. hitközség jövő évi költségvetését a hitközségi tanács és iskolaszék, mult hó 28-án tartott ülésén tárgyalta. A kiadást 24,963 korona 29 fillérrel, a bevételt 31,262 korona 71 fillérrel irányozták elő. A hátralék 9854 korona. Az iskolai adó az alapadót és párbért be nem számítva 20%.

Plebánosi beiktatás. *Háj* Edének Iba-fára történt eltávozásával megüresedett mucsii plebániára gróf *Apponyi* Sándor v. b. t. t. lengyeli nagybirtokos mint kegyur, *Major* Károly volt pécsi segédlelkész nevezte ki. A beiktatás folyó hó 21-én volt a hívek nagyszámu jelenléte mellett. A beiktatást főt. *Streicher* Péter hűgyészi esperes végezte, ismert népszónok lévén, a híveket könyekig meghatotta beszédjével. Az ebédén a kerület papsága és a helybeli intelligencia vett részt, mely alkalommal több felköszöntőt mondtak. Este a polgári dalkör lampionokkal jelent meg *Kardos* Ferencz kántortanító vezetése mellett és magyar dalokat adtak elő. A meglepetést az új plebános szívéllyesen köszönte meg.

Új templomgondnok. *Föglein* János újvárosi templomgondnok helyére a hitközségi tanács *Mészáros* Károly hitk. tanács és iskolaszéki tagot választotta meg.

Hitközségi tanács választása. **Bátaszéken** november hó 26-án másodsor is választottak róm. kath. hitközségi tanácsot, mert a szeptember hó 17-én megejtett választást formahibák miatt a püspöki hatóság megsemmisítette. Választottak 18 rendes és 3 póttagot.

Muzeum, közintézetek ügyei.

Felolvasás a muzeumban. Holnap vasárnap a muzeumban felolvasás lesz „Az alpesek és a Rajna vidéke.“ A felolvasás este 8 órakor kezdődik. A terem fűtve lesz. A felolvasást a közönség érdeklődésébe ajánljuk.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

Felolvasások. A szekszárdi keresk. alk. egyesülete f. hó 3-án vasárnap este 8 órakor a kereskedelmi kaszinó helyiségében irodalmi estét rendez. Ez alkalommal dr. *Krón* Ferencz, az egyesület ügyésze, a kereskedelmi jog, és *Briedman* Andor, joghallgató, az egyesület titkára a nemzetgazdaságtan köréből fog felolvasást tartani. Vendégeket az egyesület szívesen lát. A törekvő derék egyesületet, a legmelegebben ajánljuk a nagyközönség szives figyelmébe.

TANÜGYI HIREK.

2395.
1905. t/sz.

Tolnavármegye kir. tanfelügyelőjétől.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur 1905. évi 66.346 számú rendeletéből kifolyólag a Kolozsvárott megjelenő „Család és Iskola“ című nevelés oktatásügyi szakközlöny az állami és községi elemi, valamint a polgári iskolák tanítói, illetőleg tanári testületeinek beszerzésére ajánlom.

Szekszárd, 1905. november 28.

Tihanyi Domokos,
kir. tanfelügyelő.

Miniszteri elismerés. A közoktatásügyi miniszter Tolnavármegye kir. tanfelügyelőjének felterjesztésére, Kovács Sebestyén Endre nagybirtokosnak a népoktatás érdekében tanúsított azon nagylelkű hazafias áldozatkészségeért, hogy a paksi pusztákon felállítani elrendelt községi iskolák egyike számára 400 korona értékű ingatlan adományozott, őszinte köszönetét nyilvánította.

Adomány. Aizenpreis Ádám a dunaföldvári gazdasági ismétlő iskolának növényeket és magvakat adományozott, mely nemestettéért Tihanyi Domokos kir. tanfelügyelő köszönetét nyilvánította.

Tanítóválasztások. A diósberényi róm. kath. iskolához Burgstaller Aranka okl. tanítónőt, az ujonan szervezett műzsi rk. iskolánál a negyedik tanítói állomásra Pápay Ödön okl. tanítót, Pápay István műzsi érdekes jegyző fiát választották meg.

Ifjúsági könyvtár. A szekszárdi bel- és újavárosi róm. kath. iskolákban iskolai könyvtárt létesítenek. Az iskolaszék 177 koronát szavazott meg e célra.

Özvegyi segélypénzek folyósítása. Néhai Joó Mátyás bátaszéki nyugalmazott községi elemi iskolai tanító özvegye, szül. Aman Erzsébet részére 1905. október 1-től évi 981 korona 20 fillér özvegyi segélypénzt, néhai Fridrich Menyhért alsónánai ág. hitv. ev. tanító özvegye szül. Wikert Etelka részére 1905. évi szept. 12-től évi 517 korona özvegyi és 2 kiskorú árvái részére egyenként 86 korona 16 fillér, együtt 172 korona 32 fillér, tehát összesen 689 korona 32 fillér segély, illetve gyámpénzt, néhai Jehn Ferencz dunaföldvári róm. kath. tanító özvegye szül. Molnár Juszina részére évi 652 korona özvegyi segélypénzt utalványozott 1905. decz. 4-től a miniszter.

Nyugdíjigény felemlés. Az alsónánai ág. hitv. ev. első tanítói állomás nyugdíjba beszámítható része 1034 koronában állapított meg.

Nyugdíjpótló államsegély. A közoktatásügyi miniszter Thalgy Endre szedresi volt munkaképtelen elaggott tanítónak 1906. évre 200 korona nyugdíjpótló államsegélyt utalványozott. Nevezett annak idején aggkora miatt nem vették fel a nyugdíjintézetbe.

Államsegélyek. A paksi állami polgári iskola fenntartási szükségleteinek részben való fedezésére, 1905-6. tanévtől kezdve 842 korona évi államsegély utalványoztatott 1910 évig bezárólag. Ugyanezen célra az uzborjádi áll. segélyezett községi elemi iskolának évi 1264 kor. engedélyezett a miniszter.

Korpótlék engedélyezés. Győrváry Imre ozorai rk. osztálytanító korpótlékának fedezésére 100 K. államsegélyt utalványozott a miniszter.

MULATSÁGOK.

A nőegylet utolsó tea-estélye.

Az „Egyesült Szekszárd Tolnamegyei Nőegylet“ és „Róm. kath. óvoda“ utolsó tea-estélye f. hó 29-én volt a róm. kath. olvasóköri helyiségében. A közönség ez alkalommal is színtől megöltötte az amegy

különben elég tágas termet. Az estély érdekességét nagyban fokozta, hogy műkedvelői előadással is össze volt kötve. Urbanits Sári és Boda Géza, Gabányi: Egy baleset című dialógját adták elő kedves versengéssel. A közönség szünni nem akaró tapssal jutalmazta a derék műkedvelőket s hívta a lámpák elé. Ezután Andreanszky Jenő Katonásan című 1 felvonásos vígjátéka került színre. Földes László (Gárday Albert nyug. huszárörnagy) egy kicsit kipellengézte az újságírókat, de mi viszonzásul nagyon megdicsérik természetes, a pattogó huszár virtust pompásan kidomborító játékaért. Hadanics Blanka (Jolán, özv. Berendy Gyuláné) nagy otthonossággal forgolódott szerepében, finom árnyalású, szép játéka nagy tetszést aratott. Herczegh Mariska is (Olga) kedves egyszerűséggel, általános tetszés közt csicse-regte el egy fiatal kis leány nagy baját, szerelmét, a nagybácsi által annyira gyűlölt tentanyaló újságíró iránt. Megállta helyét Lenkei Emil miniszteri titkár ur is, kit kis szerepében dr. Mikes Jenő személyesített. Metz József szép díszkrét játékkal mutatta be a nem streberkedő, karakteres újságíró. Gyuri inasból Egrgy Béla pompás alakot kreált. Ügyes játékaival nagy reklamot csinált nemesak magának, de a tüskei kertésznek is, melynek szép csokrait ügyes ötlettel nyújtotta át a szereplő hölgyeknek. Végül nagy elismerés illeti Szabó Géza hit-tanárt, ki fáradságot nem ismerő buzgalommal tanította be a két darabot. Előadás után teát és édességeket szolgáltak fel. Tea után, míg az asztalokat széthordták még folyt a vidám társalgás. Ezután a fiatalság tánczra pördült, az öregek pedig kvaterka mellett hányták vetették a haza sorsát. A jókedvű mulatság reggeli 3 óra felé ért véget.

Jelen voltak: Ágoston Istvánné, Bodnár Istvánné, Dicenty Lászlóné, Döry Pálné, Egri Béláné, Fejős Károlyné, Fink Kálmánné, Fónagy Józsefné (Budapest), Forster Zoltánné, Hayt Ferenczné, Hoffmann Sándorné, Holub Jánosné, Kálmán Károlyné, Kamarás Béláné, özv. Kocsis Lajosné (Szilas), Kovács Dávidné, dr. Kramolin Gyuláné, Klieber Györgyné, Krammer Jánosné, Kövessy Ödönné, özv. Laskó Gyuláné, Lovich Lászlóné, özv. Maresekényi Miklósné (Budapest), Mattioni Jánosné, Matzon Kálmánné, Malicsék Ödönné, Mehrwerth Ferenczné, Mikula Dezsőné, Nits Istvánné, özv. Orosz Lajosné, Örfly Lajosné, Oszoly Károlyné, Pataki Jákóné, Prehál Henrikné, özv. Sass Istvánné, Sass Janka, Sass Lászlóné (Borjád), Stokinger Jánosné, Szabó Ferenczné, Szévald Oszkárné, özv. Szigeth Nándorné (Tolna), Tékus Vilmosné, Tihanyi Domokosné Tóth Gyuláné, özv. Török Józsefné, Varga Ferenczné, Weber Sándorné, Wigand Jánosné, özv. Zavisics Milosné, Borsody Teréz (Tolna), Diffinger Ilonka, Döry Natália, Etl Crestencia, Fejős Emma, Fink Margit, Hadanics Blanka, Herczegh Mariska, Hoffmann Etelka, Kamarás Józsa és Jolán, Kálmán Etelka és Riza, Klieber Gizella és Erzsébet Marcsekényi Mariska (Budapest), Mehrwerth Ima, Mészáros Ilonka (Budapest), Müller Julia, Nagy Paula (Budapest), Orosz Flóra, Rausz Janka, Somogyi Paula, Stann Mariska, Szabó Juliska, Triebler Ima, Urbanics Sári, Wigand Hedvig.

Ez alkalommal megemlítjük, hogy a lapunk mult számában közölt tea-estélyi tudósításból részint sajtóhibából, részint tudósítónk tévedéséből több név kimaradt. Mi szerintünk az ilyen apró kis hibát nem szabad valami nagy bűnül felróni, mert ezeltalosság nélkül való tévedés, a melyről nem tehet a tudósító.

Műkedvelői előadás. A bátaszéki kath. legényegylet november hó 26-án műkedvelői előadást rendezett, mely alkalommal színre került Hoffmann-Schaumburg Györgynek „A nihilisták“ című 3 felvonásos bohózata. Németből átdolgozta: az esztergomi papnővendékek magyar egyházirodalmi iskolája. Igen hálás szerepe volt Zsiros rendőrörms-ternek (Fejes Károly) és kedves megjelenésű volt, jól is adta szerepét Zsuzsi szobaleány (Birkenbach Mariska,) és Borsosné (Vaigandt Mariska.)

Nagyszámu közönség jelent meg. Képvisele volt az intelligencia is és így is van ez rendjén: a magyarság apostolait pártfogolni mindenkinek kötelessége. Az előadás rendezői és tanítómesterei: Blandl György rk. lelkész és Bajomi Vilmos meg lehetnek elégedve úgy az erkölcsi, mint az anyagi sikerrel.

GAZDASÁG.

Nyílt kérés a kajdaci urodalom gazdatiszti karához. Ugy hallottam, ott az urodalomban kísérletet tettek az olasz seprő-czirok termelésével. Hogyan ütött ez be? Mennyi czirokszakkáll termett egy hold földön? Hol és mennyiért sikerült ezt értékesíteni? Mennyi magot adott és ez a mag alkalmas-e a házi állatok, pd. a baromfi és sertések táplálására? Szára csak tüze való-e, vagy használható-e kis gazdák házi kertjének bekerítésére? Általában, ha e becses lapok hasábján közzé tennék termelési módját, hogy esetleg a községi gazdasági iskolák gyakorló telepén kísérletezhetnének a czéltól, hogy népünk megismerné s megkedvelné nemesak termelését, hanem házi iparszerűleg való feldolgozását is.

Lágler.

Szerkesztői üzenetek.

L—r. Sándor úrnak Kölesd. Hálás köszönet, apránként sorát kerítjük.

S—a. Károly úrnak Szentlőrincz. Már most dícserezzünk vele. Az ígértét pedig hálás köszönet.

T. P. Budapesten. Alkalmom adtán köszöljük.

Sz. G. Sekszárdon. A beküldöttekből válogatunk. Csak hogy nagyon sok a vers, — türelmet kérünk.

K. M. J. Simontornya. Ki van szedve, jön is, de most is sok volt az aktuális dolog.

Hivatalos hirdetések.

417 szám.
1905. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírre teszi, hogy a szekszárdi kir. járásbírószék 1901. évi Sp. I. 504/10 számú végzése következtében Dr. Haidekker Béla szekszárdi ügyvéd javára, Hentz-fitykus Mihály gyulaji lakos ellen 128 kor. 40 fill. s jár. erejéig 1902. évi szept. hó 27-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 819 kor. 20 fill.-re becsült köveikező ingóságok, u. m.: buza, árpa, rozs, bab, üres zsákok' sertés, tehén, borju, takarmány, zsupp, szalma, cserép zsindey és téglá nyilvános árverésen eladatk.

Mely árverésnek a tamási kir. járásbírószék 1905. évi V. II. 129/4 számú végzése folytán 128 kor. 40 fill. tőkekövetelés, ennek a lejárát napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 107 kor. 25 fillérből bíróilag már megállapított költségek erejéig, Gyulaj községben Hentz-fitykus Mihály alperes lakásán leendő megtartására 1905. évi december hó 7-ik napjának d. e. II órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatk.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tamásiban, 1905. évi nov. hó 23-án.

Kis Róberth,
kir. bir. végrehajtó.

Női felöltők, szörmeboák, divatos blousok, női alsószoknyák, fehérneműk, czipők, kalapok, keztyük, nyakkendők, női- és férfi divatáruk nagy választékban kaphatók

3-6

SEINER LIPÓT áruházában **SZEKSZÁRD, Dicenty-palota.**

670 szám.
tkv. 1905.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tamási kir. járásbíró, mint tkvi hatóság részéről közhirre tétetik, hogy Dr. Beóthy Károly ügyvéd szekszárdi lakos végrehajthatónak, **Szemerei Sándor nagyszokolyi lakos végrehajtást szenvedett elleni** végrehajtási ügyében 80 kor. tőke 23 kor. 80 fillér per és végrehajtási már megállapított, ugy 16 kor. 30 fillérben ezuttal megállapított költségek kielégítése céljából a szekszárdi kir. törvényszék a tamási kir. járásbíró területén levő a nagyszokolyi 667 számú betétben A. I. 1-21 sorsz. ingatlanokból álló urbéri birtok 3237 kor. ugyanott II. 1-2 sorszám alatt felvett ingatlanokból álló szabad birtok 100 kor. kikiáltási árban **1906. évi január hó 15-ik napjának d. e. 10 órakor** Nagyszokolyi községhezánál végrehajtható, vagy helyettese közbenjötté esetében megtartandó árverésen elfognak adatni

Azon összeg mely özv. Szemerei Sándorné szül. Varga Éva javára a fönti ingatlanokra bekelezett szolgálmi jogot mely előző rangsorban bejegyzett teher fedezetére szükségesnek mutatkozik 1920 koronában megállapítatik.

Figyelmeztetnek a venni szándékozók, hogy az árverés megtartása előtt a fenti kikiáltási ár 10%-át bánatpénz fejében letenni és a vételért 3 egyenlő részletben 5% kamattal együtt a tamási kir. adóhivatalnál, mint letéti pénztárnál lefizetni kötelesek, végre, hogy az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulírott tkvi hivatalnál ugy Nagyszokolyi községhezánál megtekinthetők.

Az elrendelt árverés a fenti számú betétben az 5925/tkv számú rangsorában feljegyeztetni rendeltetik.

Tamásiban a kir. járásbírósnál, mint tkvi hatóságnál 1905. évi szeptember hó 23-án.

Reberies,
kir. albiró.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy nálam, a vasuti vendéglő hátsó udvarában mindennemű

száraz tűzifa

jutányos árért, egyuttal bel- és külföldi legjobb minőségű

S Z É N

is kapható. A méretről minden vevő meggyőződhetik; a legújabb (Fairbanks százados) hidmérleg áll rendelkezésére. Külön szénkosarak 50 klg. ürtartalommal és külön szénkocsival lesznek haza szállítva.

Egyuttal tudomására adom a n. é. közönségnek, hogy az elsőrendű száraz **bükk hasábfát gőzerővel fűrészeljük is** és azt is megmérve, jutányos árban szállítjuk.

Az árak nálam megtudhatók.

Tisztelettel

8-10

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

a vasuti állomással szemben a saját házában és telepén **Szekszárdon.**

Több éven át kipróbált, teljesen megbízható s a fájdalmak megszüntetésére kitünőnek bizonyult készítmény a

KORONA SZESZ

mely biztosan és gyökeresen gyógyít **köszvényt, csuzt, rheumát** és egyéb meghülésből eredő különféle fájdalmakat. — Kitünő gyógyhatását több ezer elismerő levél bizonyítja.

Egy üveg ára 1 korona.

A londoni, párisi és berlini nemze közti kiállításon díszoklevéllel, arany éremmel és aranykeresztel kitüntetve.

Készíti: **Remetey Dezső** gyógyszerész, Turkevén.

Tolnamegyei főelárusító:

Kiss Pál fűszerkereskedő Pakson,

a ki 5 üveg egyszeri rendelésénél bérmentve szállítja a megye területén bármely városba vagy községbe. — **Gyógyszerész és kereskedő urak** mint ismét-eladók árengedményben részesülnek.

9-52

Olesó, sőt ingyen hirdetés!

Hirdessünk a „Közérdek“-nél!

Jön a karácsony, újév, tisztelettel felhívjuk gazdáink, kereskedőink, iparosaink figyelmét a „Közérdek“ alábbi hirdetésére:

Itt az ideje a hirdetések — decentralizálásának!

Eddig a fővárosi sajtót özönlte el nemcsak a fővárosi, de a vidéki kereskedő-, iparosostály, sőt még a gazdaközönség is az ő reklámjaival és hirdetéseivel. Azt hiszik önök tisztelt hirdetőik, van ideje a kenyér után futó közönségnek, hogy a fővárosi lapok 8-12 oldalas **apró és másfajta hirdetéseit naponta végig böngéssze?**

Sok esetben százszorta jobban célt ér ugy a fővárosi, mint a vidéki hirdető, hogy ha **elterjedt vidéki lapokat** keres fel hirdetéseivel!

Ezen a biztos számításon alapszik a

„Közérdek“ következő újítása:

Állandóan, 52-szer hirdethet évente minden kereskedő és iparos az itt megjelölt térarányában, **ha lapunknak rendes előfizetője** s e helyért egész évre **26 koronát fizet!**

De a „Közérdek“ tovább megy. Átérve a nagy gazdasági válságot, **„Gazdasági értesítő“** címmel **teljesen ingyen** új hirdetési rovatot nyit Tolnavármegye gazdaközönsége számára, mert tudja, hogy a termények rossz, vagy egyáltalán sehogysem értékesíthetőségének leg-többször az az oka, hogy a venni szándékozó nem ismeri a beszerzési forrásokat.

Az itt megjelölt nagyságu helyen, egy évben, háromszor egymásután

teljesen ingyen

hirdetheti minden kisgazda, föld- és szőlőbirtokos eladni valóját.

Csupán csak azt kötik ki, hogy lapunk évi előfizetési árát a hirdetők egyszerre küldjék be!

További hirdetés mérsékelten!

Hirdessünk tehát a „Közérdek“-nél!

Mély tisztelettel:

A »Közérdek« kiadóhivatala.

- I. rendű porosz köszén,
- I. „ bpesti légszesz kocsz,
- I. „ salgótarjáni köszén,
- I. „ tatai köszén,

valamint tojás-briquet kapható kicsinyben és nagyban mér-sékelt árszámítás mellett

Hirschfeld Arminnal.

Raktár helyiség: 6-6
Budai-utca 664. szám alatt.

Elköltözködés

következtében szabad kézből előnyös feltételek mellett eladó:

Szekszárdon a legelső helyen, **jobb parásztán** fekvő 12 holdas és **Puksz-völgyben** fekvő 2 holdas, kitünő bor-fajokkal teljesen betelepített

szőlő

egyben vagy két részben.

Ugyancsak eladó ezen szőlőkön termelt 400 hltr. kiváló minőségű **rizling** és **vörös bor.**

Bővebb felvilágosítást ad e lap kiadóhivatala.

Saját készítményü **asztalos- és kárpitos butorok**
minden kivitelben raktáron és megrendelés után a **legolcsóbb árban.**
Pontos és szolid kiszolgálás. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 1-5
Podvinecz és Eibenschütz cégnél Szekszárdon

8-8

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel tiszta és ment káros alkatrészekből.

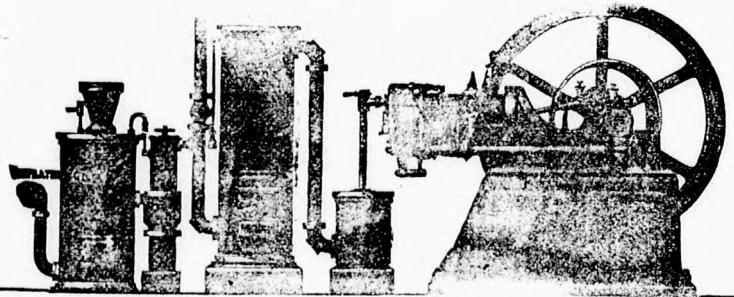
Schicht-szappan!

(„Szarvas“ vagy kulcsszappant)

a legjobb és használatban a legolcsóbb, minden ruhanemű és mosási módszer részére.

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Auszsigban bárkinek a ki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht“ névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

Budapest, VI., Podmauczy-utca 18.

Motorgyár és vasút öde: Bécs.

Benzin és petroleum-motorok és locomoblok, szivó-gáz-motortelepek 2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

6-52

Ha köszvényben, reumában szenved, ne kísérletezzon semmiféle szerrel, hanem vegyen egy üveg

Dr. Flesch-féle köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengességét, ütés, erőltetés, rándulás, ficamodásból származó fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít, mint bármely más külső vagy belső gyógyszer. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető, még a legrövidebb bajoknál is, melyeknél sem fürdő, sem gyógyszer nem használható. Kapható a feltalálónál és egyedüli készítőnél:

Dr. FLESCHEMIL

„Magyar Korona“ gyógyszerárában Győr, Baross-ut 24. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2 korona. Huzamosabb használatra való „Családi“ üveg ára 5 korona. 3 kis, vagy 2 „Családi“ üveg rendelésénél bérmentve utánvételel küldjük.

6-52

Részletfizetésre

porcellán és üveg szervizek, lámpák, china ezüst. Kérésre képes számsz. árjegyzék. Ugyanott utazók felszerelés. Kik vendéglőket, kereskedőket és benteseket látogatnak, híres szegedi paprika eladásával sokat kereshetnek. 1 kilo világpiros szegedi paprika 3 frt utánvételel.

Ivánkovits Károly és Fia Szegeden.

6-52

Villamos és gézerőre berendezett gyár távolról sem képes oly olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint

Reményi Mihály

a magyar királyi zene-akadémia házi hangszer készítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonika, harmonika, fa- vagy rézfúvó hangszer, hur stb. stb., míg **REMÉNYI** legújabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, Király-utca 58. Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb árakon. Külön költségvetés díjtalanul. — Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Zongorák és cimbalomok hangolása és javítása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón.

6-52

Sömörbetegek,

olyanok is, kik sehol gyógyulást nem találtak, kérjenek prospektust és hiteles bizonyító leveleket teljesen ingyen.

Rolle C. W. gyógyszerész Altona-Bahrendfeld (Elbe).

6-52

Nincsen betegség házánál,

ha meghoztatja a híres

KIRÁLY-BALZSAMOT,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen egyedüli biztos szer; ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, köszvényt, csúzt, rheumát, fog- és hátfájást, lábszagatást, köllköt, gyomor-fájást, szóval minden betegségnek egyedüli biztos orvossága a híres Király-balzsam, tehát szükséges, hogy minden háznál készíthető legyen. Egy nagy üveg 2 korona 55 fillér, 3 üveg 6 korona 55 fillér, bérmentve, utánvételel.

Grósz-Nagy Ferencz

Kapható: gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth Lajos-utca, Budapest: Török József gyógyszerárában, Király-utca 12. Ugyancsak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert

híres hajdusági bajuszpedrő, melytől a legrövidebb idő alatt a legszebb bajusz nyerhető. 3 doboz 2 korona 15 fillér bérmentve, utánvételel.

6-52

Első styriai kötőgépgyár

Fogl J. L. műgépész.

Magyarországi képviselő és raktár:

BUDAPEST,

VI., Teréz-körút 20.

A leghíresebb **kötőgépek** tömlőszárral, házi és ipari célra részletfizetésre is kaphatók.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógép- és kerékpár javító műhely. 6-52

Harisnya-különlegességek!

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Dús választék a legdivatosabb

női-, férfi- és gyermek-harisnyákban.

KALLÓS L.

Budapest, VIII., József-körút 9.

12 pár

saját kötésű fekete czername-harisnya 10 korona.

6-52

Egy jó házból való fiu

tanonczulfölvétetik **Báter János könyvnyomdájában.****Pénzkölesön!**

Házakra, földbirtokokra I., II. helyre olesó feltételek mellett, valamint személyhitelt kezes nélkül is 200 koronától feljebb mindenféle állásu egyénnek 4 korona havi törlesztésre gyorsan és olesón közvetít cöskői Várady Lajos Budapest, Kerepesi-ut 62. — Bővebb felvilágosítással azonnal szolgálók válaszbélyeg ellenében. 19—52

Üzlet áthelyezés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy Szekszárdon, Széchenyi-utca Mehrwerth-féle házban fennállott aranyműves és ékszerész üzletemet **f. é. október hó 1-én a Kaszinó bazár épületébe helyeztem át.**

Ajánlom a következő cikkek nagy választékban:

Brillians és gyémánt gyűrűk,
Brillians és gyémánt fülbevalók,
Arany és ezüst fülbevalók,
Arany férfi és női gyűrűk,
Arany és ezüst láncok,
Arany és ezüst gombok,
Karkötők, szivek és függelékek,
Dohány- és cigarettatárczák, valamint
China-ezüst tárgyak.

Elfogadok mindennemű átalakításokat és javításokat.

Tisztelettel

Král János

10—10

aranyműves és ékszerész.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodálatos elleneszenyessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békitette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Tömegek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segítettek és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irással telt könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan. 27—52

INGYEN PRÓBA 569. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, lev.-lapok 10 fillérre bérmentesítendőek.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 569).

62, Chancery Lane,
London, Anglia.**Mit igyunk?**

Bort és vizet, de csakis

BORSZÉKI GYÓGY-BORVIZET

amely a legegészségesebb és legkellemesebb üdítő ital talán az egész világon!

Kincses Erdély adja, de egész hazánk büszkesége ez a kellemes összetételű víz, amely kivívta a külföld bámulatát is.

Fájdalom, a szállítás okozta nehézségek miatt eddig csak jó drágán volt beszerezhető, így a nagyközönség az értéktelenebb, de olesó kulforrások vizét kapkodta, vagy pedig mesterséges vizet ivott.

De most a borvizek királya elfoglalja megillető helyét.

Hallatlan olcsó árak, óriási kedvezmény, — ihatja ur, szegény!

Egyedüli főelárusító vidékünkön

Kiss Pál paksi fűszerkereskedő,

aki azonban ebből a pompás üdítő italból minden nagyobb községben állandó raktárt létesít.

Igyunk hát borszékit!

1¹/₁₀ literes palaczk 48 fillér. 1 literes palaczk 40 fillér. 1/2 literes palaczk 30 fillér.

A régi árnál majdnem felényivel olcsóbb! Vendéglősöknek és nagyban vásárlóknak **még nagyobb kedvezmény.** Az üres palaczkokat az elárusítók visszavásárolják!

Szekszárdi főeladás: **Ferdinánd Antal és fiainál.** Tolnán **Trutzer S. és Társa,** Dunaszentgyörgyön **Kálmán Dániel,** Dunaföldváron **Schwendtner Ferencz,** Faddon özv. **Ekes Edéné** fűszerkereskedőknél.

19—52

Községi jegyző urak figyelmébeajánlja **Báter János** cég Szekszárdon

nagy községi nyomtatvány-raktárát.

Jó anyag, gyors kiszolgálás, előnyös árak.

A varrógép csak akkor varrógép,
ha azt szakértő kereskedő választja meg.

Kizárólag kiváló

**Eredeti Afrana
Eredeti Wettina
Central-Bobbin**
varró- és műhímzőgép
és családi

Singer-varrógépeket
adunk el 10 évi jótállással.

Eredeti

**Afrana
Karikahajós
Central-Bobbin**
iparos varrógépeket

adunk el

10 évi jótállással.

Kedvező részletfizetések. Használt gépeket becserélünk.

A műhímzés tanítását szakképzett műhímzőnők díjmentesen végzi, még vidéken is.

Gazdasági gépek, u. m.:

vetőgépek, szecskavágók, daralók, répavágók, ekék, mérlegek stb. állandó raktára.

Nagy mechanikai javítóműhely.**MÜLLER TESTVÉREK**

műgépészek (mehanikusok)

varrógépek, kerékpárok és gazdasági gépek raktára

SZEKSZÁRD, Garay-tér.

22—26